

işçi dayanışması



Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Kasım 2012 • No:56

Korkuyu ve Kutuplaşmaları Aşalım Haklarımız İçin Birleşelim!

Birleşen ve korkularını yenen işçiler güçlüdürler. Birleşen işçileri patronlar kolay kolay işten atamaz! Birleşen ve korkularını yenen işçiler zamlara, hayat pahalılığına, düşük ücretlere ve fazla mesailere boyun eğmezler! Fakat birleşemeyen ve korkan işçiler teslim olurlar.



Tüm işçiler işsiz kalmaktan, ev kiralarnı ve faturalarnı ödeyememekten, çocuklarının karnını doyuramamaktan korkarlar. Korku insana mahsustur, ama insan korkunun üstesinden gelmeyi de öğrenmiştir. Bir araya gelen ve güçlerini birleştiren insanlar korkularını yener ve korkuya neden olan tehlikeyi de ortadan kaldırırlar. O halde biz işçiler de bir araya gelmeliyiz. Birleşen ve korkularını yenen işçiler güçlüdürler. Birleşen işçileri patronlar kolay kolay işten atamaz! Birleşen ve korkularını

yenen işçiler zamlara, hayat pahalılığına, düşük ücretlere ve fazla mesailere boyun eğmezler! Fakat birleşemeyen ve korkan işçiler teslim olurlar. Korku insanı esir eder, tüm haksızlıklar karşısında boyun eğmeye zorlar. O halde soralım: Neden birleşemiyoruz? Patronlar karşısında işçilerin çıkarı ortak değil mi?

Korku işçilerin örgütlü ve güçlü olmasının önünde bir engeldir. Ama işçilerin suni olarak bölünmesi de bir engeldir, ikisi birbirini tamamlar. İşçilerin haklarına dönük

saldırıları son sürat sürüyor. Fakat yapay bölünme ve kutuplaşma, işçilerin artan sorunlarının üzerini örtüyor. Daha önce CHP ve generaller kendi çıkarları için toplumda kutuplaşma yaratıyorlardı. CHP ve Kemalist asker-sivil bürokrasi, laiklik ve cumhuriyet elden gidiyor diyerek dindar kesimleri aşagılıyordu. Şimdi de AKP hükümeti toplumu kutuplaştırıyor. AKP, uzun bir süre mağdur olduğunu ve demokrasiyi savunduğunu söyleyerek halktan oy topladı, bu söylemle oylarını yükseltti. Neticede AKP, özellikle 2007'den sonra devletin kontrolünü tümüyle eline geçirdi. Dolayısıyla artık "ben mağdurum, iktidar olmama izin vermiyorlar" diyemiyor. İşte bu yüzden toplumda kutuplaşmayı alabildiğine arttırmak istiyor. Dün demokrasiden dem vuran Başbakan Erdoğan, artık alabildiğine otoriter ve baskıcı bir dil kullanıyor. Demokratik haklarını kullananları aşagılıyor, hatta "terörist" diyor. Dini değerleri ve milliyetçiliği kendi çıkarları için tepe tepe kullanmaktan geri durmuyor.

Siyaset arenasında sürekli gerilim üretiliyor ve bu gerilimle emekçi kitlelere yön verilmeye çalışılıyor. İşçiler kendi durdukları yerden, yani sınıf çıkarları temelinde değil, AKP'nin ya da CHP'nin durduğu yerden gelişmelere bakabiliyorlar. Böylece AKP'ye oy veren işçiler AKP'nin her yaptığını sahiplenmeye, CHP'ye oy veren işçiler de CHP'nin her söylediği ve yaptığını sahiplenmeye itiliyorlar. AKP hükümeti, Nisan ve Ekim ayları arasında doğalgaza %30 gibi inanılmaz oranda bir zam yaptı. Bu ve diğer zamlardan ya da artan vergi oranlarından canı yanan, işçiden emekçiden başkası değil. Ancak öylesine bir kutuplaşma yaratılmış durumda ki, AKP'ye oy veren işçiler, zamları eleştiren diğer görüşten işçi arkadaşlarına karşı AKP'yi savunabiliyorlar. AKP'nin her politikası ve işçilerin haklarına dönük her saldırısı sorgulanma-

dan doğru bulunabiliyor. Ya da tam tersi oluyor: CHP'nin söylemlerini, CHP'ye oy veren işçiler rahatlıkla sahiplenebiliyorlar. Şimdi soralım: Bu durum kimin işine geliyor? İşçilerin bu kutuplaşmadan ne gibi bir çıkarı var?

Kutuplaşmaya neden olan diğer bir konu ise, çözüm bekleyen Kürt sorunudur. Bir Ortadoğu sorunu haline gelen Kürt sorunu çözülmediği için, Türk ve Kürt emekçilerinin çocukları ölmeye devam ediyor. Her gün cenazeler geliyor ve her iki taraftan ailelerin ocağına ateş düşüyor. Aileler acılar içinde kıvrılırken ve toplum ölümlere üzülmeye devam ederken, bunu istismar

Kürtlerin ezilmesinden Türk halkının ve işçilerin bir çıkarı yoktur. Tüm örnekler gösteriyor ki, demokratik haklarını isteyen ezilen halklar sonunda özgürlüklerine kavuşuyorlar. Kürt sorunu da eninde sonunda çözülecektir. Soralım: O halde onca gencecik insan neden ölmeye devam ediyor?

eden MHP ve AKP milliyetçiliği gazlayıp duruyor. "Kim daha milliyetçi" yarışına girmiş bulunuyorlar. Amaçları milliyetçiliği daha fazla kışkırtmak ve milliyetçi gözükerek halktan oy almaktır. Oysa Kürtlerin ezilmesinden Türk halkının ve işçilerin bir çıkarı yoktur. Tüm örnekler gösteriyor ki, demokra-

tik haklarını isteyen ezilen halklar sonunda özgürlüklerine kavuşuyorlar. Kürt sorunu da eninde sonunda çözülecektir. Soralım: O halde onca gencecik insan neden ölmeye devam ediyor? Çözülmeyen Kürt sorunu işçilerin birliğine darbe vuruyor. Milliyetçi kışkırtmalar sonucunda Türk işçiler, yan yana çalıştıkları Kürt işçileri düşman olarak görebiliyor. Peki, bu durum kimin işine yaramaktadır? Elbette patronların. Birbirlerine güvenmeyen işçiler düşük ücretlere, uzun çalışma saatlerine, iş güvenliği önlemlerinin alınmamasına karşı birleşebilirler mi? Birbirlerine güvenmeyen işçiler tek başlarına kalırlar ve işte bu nedenle korkarlar ve patronların karşısında boyun eğler.

İşçi kardeşlerimiz şu gerçeği görmeli: AKP, CHP, MHP ve benzeri partiler patronların hizmetinde olan partilerdir. Bu partilerin hepsi de, iktidara geldiklerinde patronların çıkarlarını esas alırlar. Bugün AKP iktidarda, yarın CHP ya da MHP iktidara gelebilir. Bizler işçi sınıfının saflarından bakmalı, sınıf çıkarlarımızı savunmalıyız. Dün başka sermaye partileri iktidardaydı ve onlar da işçilerin haklarına saldırıyorlardı. Son 10 yıldan beri AKP iktidarda ve haklarımıza o saldırıyor. 10 yıl içinde AKP, emeklilik yaşını yükseltti, iş güvencesini ve kadrolu işçiliği ortadan kaldıran esnek çalışma türlerini ve taşeronlaştırmayı yasallaştırdı. İşçilerin haklarını savunan sendikalara büyük darbeler indirildi. Ücretler yerinde saydı, işçilerin alım gücü düştü, iş saatleri uzatıldı. Şimdi sırada kıdem tazminatının elimizden alınması ve kölelik bürolarının kurulması var.

Her ay 100'den fazla işçi iş kazalarında yaşamını kaybediyor. Bundan çok daha fazlası sakatlanıyor, meslek hastalıklarına yakalanıyor ve çalışamaz hale geliyor. Bu durumun savaştan ne farkı var? Son 10 yıl içinde 11 bine yakın işçi iş kazalarında hayatını kaybetti. Bu sayının, Türkiye'nin Kurtuluş Savaşında kaybettiği asker sayısından daha fazla olduğunu biliyor musunuz? Peki, işçi ölümleri neden durmuyor? Çünkü AKP, tüm programını patronların kârlarını büyütmesi üzerine kurmuş bulunuyor. Bu nedenle patronlar, "maliyet" diyerek iş güvenliği önlemlerini almıyorlar. AKP hükümeti ise gerekli denetimleri yapmıyor ve işçi ölümlerini "kader" diye açıklıyor; emekçilere "hakkınızı aramayın" diyor.

Kardeşler! Artık korkularımızı, bizi bölen ve körleştiren sahte kutuplaşmaları bir kenara bırakalım. Gelin tüm haksızlıklara, zulme, haklarımızın elimizden alınmasına, iş kazası adı altında işçilerin katledilmesine ve sakat bırakılmasına dur diyelim! ■





Tuzla Deri İşçileri Kongreye Hazırlanıyor

■ Tuzla'dan bir grup deri işçisi

İşçi sınıfı olarak ciddi saldırılarla karşı karşıya olduğumuz bir dönemden geçiyoruz. Meclis'ten geçirilen Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu sonucunda onlarca sendika işkolu barajı altında kalacak ve toplu sözleşme yetkisini kaybedecek. İşte böylesi bir süreçte Deri-İş Sendikası Tuzla Şubesi kongreye gidiyor. Kongre 25 Kasım'da yapılacak.

İşbirlikçi Türk-İş yönetimine karşı muhalif sendikalarından birisi olan ve aynı zamanda Sendikal Güç Birliği Platformu içinde yer alan Deri-İş'in yürüteceği mücadele önem taşıyor. Kıdem tazminatının elimizden alınmasına, taşeronlaştırmaya, kölelik bürolarına, iş kazalarına ve işçi ölümlerine karşı yeni yönetimin güçlü bir mücadele vermesi gerekiyor. Bu bakımdan, yönetime aday olanların bu saldırılara karşı nasıl bir anlayışla mücadele edeceklerini ortaya koymaları önemlidir. Sendikalı işçi sayısının giderek azaldığı bir dönemde, bu saldırıları göğüsleyebilmek ancak mücadelede kararlı olmakla ve güçlü bir örgütlenme çalışması ortaya koymakla mümkün olabilir.

Mevcut örgütlülükle bu engeller artık aşılamaz. Geçmişte verilen mücadeleler sonucunda bir gelenek yaratmış deri işçileri olarak, bu mücadeleciler geleneği yeniden hatırlamak ve ortaya çıkartmak zorundayız. Önümüzde iki ciddi tehlike ve önemli bir fırsat durmaktadır. Tehlike iki koldan geliyor: Biri sendikal yasalarla yasakların devam etmesidir. Diğeri ise örgütlü olduğumuz işyerlerinde aramıza serpilen nifak tohumlarıdır. Patronların en başarılı yaptığı şeydir, işçilerin arasına düşmanlık tohumları serpmek. Fakat ne yazık ki yeterince bilinçli ve örgütlü olunmadığı için bu tohumlar tutabilmektedir. Bugün Tuzla'daki deri bölgesinde geri dönülmesi zor yaralar açabilecek bir süreç mayalanmaktadır. Türk-Kürt demeden deri işçilerinin iliğini sömüren patronlar, işçileri bölmeye dönük çalışmalarına hız vermiş bulunuyorlar. Bizim gücümüz birliğimizden ve örgütlülüğümüzden gelir. Bölgesel ayrımlara prim vermemeliyiz. Patronlar bizi Bingöllü, Çankırlı, Türk ve Kürt diye bölmek istiyorlar. Fabrikalarda bizi birbirimize düşürüp onlara karşı ortak mücadele vermemizin önüne geçmeye çalışıyorlar. Bu tuzağa düşersek, çalışma koşullarımız daha da ağırlaşacaktır.

Deri işçileri olarak, hem işyerlerinde hem de sendikamızda birleşerek ve mücadele ederek sorunlarımızı çöze-

Geçmişte verilen mücadeleler sonucunda bir gelenek yaratmış deri işçileri olarak, bu mücadeleciler geleneği yeniden hatırlamak ve ortaya çıkartmak zorundayız.

biliriz. Din, mezhep ve etnik köken ayrımı yapmadan, nerele olduğuna bakmadan yanlışı yapana hesabını sormalıyız. Örgütlenmemiz ve sendikamızı güçlendirmemiz için önümüzde çok önemli bir fırsat duruyor. Deri ve tekstil işkolları birleşiyor. Yani Deri-İş artık tekstil işçilerini de örgütleyebilecek. Bizler tabanda örgütlü davranabilirsek, sendika yöneticileri mücadelede kararlı olurlarsa ve diğer işçi örgütlerinin önünü açarlarsa tekstil işkolunda büyük bir örgütlenme başarılmış olur. Önümüzdeki dönemde bu alanda yapılacak çalışmalar, deri işçilerine ve Deri-İş'e güç katacaktır.

Deri fabrikalarında yüz yüze olduğumuz ve hayatımızı çekilmez kılan onlarca sorun var. "Götürü usulü çalışma" adı altında esnek, düzensiz ve belirsiz çalışma koşulları dayatılıyor. Bu sisteme mecbur bırakılıyor. "Parça başı üretim" de işçilerin birbiriyle rekabet etmesine neden olan olumsuz bir faktördür. Parça başı çalışan işçi, normalde 2 kişinin yapacağı işi tek başına yapmaktadır. Ücretlerin düşük olması işçileri bu yola itiyor. Daha fazla para kazanmak isteyen işçi, dinlenme zamanlarını bile çalışmaya ayırabiliyor.

Henüz aşılamamış bir engel olarak karşımızda duran bir diğer sorun da, teknisyen-usta statüsünde çalışan işçilerin sendikaya üye olmamasıdır. Deri patronları, teknisyen ve ustaları işçilerin mücadelesini engellemek için kullanıyorlar. İşçiler ise, teknisyen ve ustaların durumunu normal karşılıyorlar. Bunu kırmak gerekiyor. İş ayrımı yapılmadan tüm işçiler sendikaya üye olabilmeli, bunun için gerekli çalışmalar yürütülmelidir.

Patronlar karşısında işçileri güçlü kılacak olan şey, işçilerin birliği ve kardeşliğidir. Deri-İş'in kongresinin bu birliği güçlendiren bir etkisi olmalıdır. Deri işçileri, tıpkı geçmişteki gibi mücadeleden başarıyla çıkabilmek için, kendilerini bölmeye dönük her türden girişime karşı uyanık olmalı. Deri-İş'in önünde çetin bir yol durmaktadır. Bu yolda ancak mücadeleciler bir plan ve programla yürünebilir. Diğer sektörlerde olduğu gibi, deri işçilerinin de patronlar karşısında zafere ulaşması için birliğe ve morale ihtiyaçları var. Yolumuz açık olsun! ■

Patronların Saldırılarına Karşı Mücadele Sürüyor!

Renault işçisi patrona ve Türk Metal'e karşı ayakta!

Bursa'da üretim yapan Oyak Renault otomobil fabrikasında, 12 Kasım'da, 16.00-24.00 vardiyasında çalışan işçiler, MESS grup sözleşmesi öncesinde üyesi oldukları Türk Metal'in açıkladığı TİS taslağına karşı iş durdurdu. Renault müdürleri ve patronların sadık uşağı Türk Metal çetesi, iş durdurma eyleminin yayılıp işgale dönüşmemesi için 24.00-08.00 vardiyasını iptal etti. Renault müdürleri, binlerce işçiyi tek tek arayarak işe gelmemelerini söyledi.

16.00-24.00 vardiyasında çalışan işçiler, üretimi durdurup fabrika içinde ve yemekhanede eylem yaptı. 24.00-08.00 vardiyasında çalışan binlerce işçi, fabrika önünde toplandı. İşçiler, içeride ve dışarıda, "Türk Metal taslağı al başına çal", "Satılık Türk Metal", "İşçiyiz haklıyız kazana-cağız", "Türk Metal istifa", "Noter gelecek eylem bitecek!" sloganları atıldılar. Fabrika içinde ve önünde yürüyüş ve oturma eylemleri yaptılar.

Nisan ayında Türk Metal'den istifa ederek Birleşik Metal-İş'e üye olan Bosch işçileri, iş durduran Renault işçisi kardeşlerine destek olmak üzere yola çıktılar. Ancak Türk Metal çetesi, sopalar ve satırlarla işçilere saldırdı. Saldırıda üç işçi ağır yaralandı. Saldırıları bununla da bitmedi. 13 Kasım'da 16.00-24.00 vardiyasında çalışan 25 Renault işçisi işten çıkarıldı.

Metal işçileri, hain ve işbirlikçi Türk Metal çetesini fabrikalarından söküp atmak için başta Birleşik Metal-İş üyesi işçiler olmak üzere tüm işçilerden destek bekliyorlar.

DHL işçileriyle uluslararası dayanışma

Sendikalaştıkları için işten atılan DHL Kargo işçilerinin direnişi devam ediyor. Direnişle dayanışma da sürüyor. DHL Kiraç deposu önünde 5 Kasım'da uluslararası dayanışmanın bir örneği daha yaşandı. Almanya'dan gelen Ver.di Sendikası temsilcileri, DHL işçilerini ziyaret etti ve onlara destek mesajlarını sundular. Eyleme, demokratik kitle örgütleri ve Sendikal Güç Birliği Platformu'nda yer alan sendika başkanları katılarak destek verdiler.

"Yaşasın Enternasyonal Dayanışma", "Susma Haykır Sendika Haktır!" sloganlarını haykıran işçiler, uluslararası destekten duydukları memnuniyetlerini ifade ettiler. Burada bir konuşma yapan Ver.di Genel Merkez Görevlisi Stephan Teuscher, DHL patronunun sendika düşmanlığını büyük bir öfkeyle karşıladıklarını söyleyerek sözlerine şöyle devam etti: "Ver.di Sendikası olarak bizler, bu mü-

cadeleyi desteklemek için buradayız.

Almanya'da 250 bin DHL işçisi Ver.di sendikasına üye. Ama Türkiye'de bir tek DHL işçisinin sendikaya üye olamaması bizleri şaşkına çevir-

mektedir. DHL patronu, işçilerin sendika hakkını ayaklar altına alıyor ve onları işten atıyor. Böyle bir şey olabilir mi? DHL patronu işçilere şunu diyor: 'Eğer sendikalaşırsan işten atılırsın.' Böylece işçileri korkuyla terbiye etmek istiyor. Oysa sendika işçinin en temel hakkıdır. Biz Alman sendikası olarak bu tutumu kabul etmeyeceğiz."

TÜMTİS Genel Başkanı Kenan Öztürk de mücadeleden vazgeçmeyeceklerini ifade etti: "Sekiz tane dava sonuçlandı. Sekizinde de patronun sendika nedeniyle işçileri işten çıkardığı anlaşıldı. Yol yakınken DHL patronu işçi düşmanlığından vazgeçmeli. Dünyada kardeş sendikalarımızın desteği ve bizlerin mücadelesi devam edecek."

THY işçilerinin Cumartesi Eylemleri

Geçen THY işçileri, çeşitli eylemlerle haklarını aramayı sürdürüyorlar. THY işçileri, direnişlerinin 159. günü olan 3 Kasım'da Taksim THY Ofisi önünde bir oturma eylemi daha gerçekleştirdiler. Her Cumartesi THY Ofisi önünde yapılan eyleme, sendikalar ve diğer işçi örgütleri de destek veriyorlar. Havacılık işkolunda grevi yasaklayan AKP hükümeti, gelen baskılar sonucunda yeni sendikalar kanununda grev yasağını kaldırmak zorunda kaldı. THY işçileri, haklı olarak verdikleri mücadeleye grev yasağını kaldırdıklarını ifade ediyorlar. Mücadeleci işçiler, işten atmanın gerekçesi olarak gösterilen yasağın kalktığını, haklılıklarının ortaya çıktığını ve işlerine dönmeleri gerektiğini belirtiyorlar. "Atılan İşçiler Geri Alınsın", "Direndik Kazandık Sıra İşe Dönüşte", "Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz!" sloganlarını haykıran işçiler, işlerine dönmek için mücadelelerini sürdüreceklerini söylüyorlar.

Genel-İş'ten Savaşa, Zamlara ve Sendikal Yasaklara Karşı Eylem

19 Ekim'de DİSK/Genel-İş Sendikası İstanbul Anadolu Yakası Şubeleri Kartal Meydanı'nda bir miting yaptı. Çok sayıda sendika ve demokratik kitle örgütünün katıldığı eyleme, en kitlesel desteği derneğimiz ÜİD-DER verdi. Taşeronlaştırmaya karşı mücadele veren ve direnişte olan Süreyyapaşa ve Koşuyolu Hastanesi direnişçileri de eyleme katılarak bir konuşma yaptılar.

Alanda, "emperyalist savaşa hayır, kirli savaşın aktörü olmayacağız, zamlara ve sendikal yasaklara hayır" diyen DİSK/Genel-İş Anadolu Yakası 1 No'lu Şube Başkanı Mahmut Şengül bir konuşma yaptı. Şengül, işçilerin açlıkla terbiye edilmeye çalışıldığını, asgari ücretin işçilerin hiçbir ihtiyacını doğru düzgün karşılamadığını, dolayısıyla da asgari ücretin sefalet ücreti olduğunu vurguladı. AKP hükümetinin zam ve savaş politikasını eleştiren Şengül, birlik ve mücadele çağrısı yaptı.

Eylemde ÜİD-DER adına da bir konuşma yapıldı. Konuşmada, ÜİD-DER'in iş kazalarına karşı başlattığı kampanya duyuruldu ve destek çağrısı yapıldı. Eylemde, ÜİD-DER Müzik Grubu da sahne alarak türkülerıyla alandaki işçileri coşturdu. ■

ZALIMIN ZULMÜNE KARŞI DİRENECEĞİZ
 * TOPLU İŞ YASA TASARISINA
 * KIDEM TAZMİNATININ GASP EDİLMESİNE
 * SENDİKAL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KISITLANMASINA
 * SENDİKAL GREV YASAKLARINA
 * İŞÇİLERİN TAŞERONLAŞTIRMAYA, TAŞERONLAŞTIRMAYA
 * İZİN VERMEYECEĞİZ.
 GENEL-İŞ ANADOLU YAKASI 1 NOLU ŞUBE

ÜİD-DER'in İş Kazalarına Karşı Başlattığı Kampanya Start Aldı!



- İş sağlığı ve güvenliği kurulları tüm iş yerlerinde kulsun ve işçilerin yönetimine verilsin, bu kuruldaki işçi temsilcilerinin işten atılması yasaklansın!
- İşyeri hekimlerinin ve iş güvenliği uzmanlarının ücretleri, sendikaların ve meslek örgütlerinin denetimindeki bir devlet fonundan karşılansın!
- Gerekli önlemleri almayan, denetimleri engelleyen patronlara ağır para ve hapis cezaları getirilsin!
- İşçilere, gerekli önlemler alınmadığı takdirde topluca üretimi durdurma hakkı tanınsın!

ÜİD-DER'in temsilciliklerinde 11 Kasım Pazar günü, "İş Kazaları Kader Değildir, İşçi Ölümlerini Durduralım!" adıyla bir seminer yapıldı. Seminerlere metalden petrokimyaya, gıdadan tersaneye, deriden tekstile, inşaat-tan hizmet sektörüne dek birçok sektörden işçiler yoğun katılım gösterdi. Geçtiğimiz 1 Mayıs'ta dizi setinde geçirdiği iş kazası sonucu yaşamını yitiren Selin Erdem'in ailesi, Davutpaşa'daki patlamada yaşamını yitiren Kadir Cesur ve Gülhan Çabuk'un aileleri ve Esenyurt'ta bir AVM'nin inşaatında çalışırken kaldıkları naylon çadırlarda çıkan yangında can veren 11 işçiden biri olan Barış Kıyak'ın ailesi Sefaköy'deki seminere katılarak destek verdiler. Selin Erdem'in annesi Hacer Erdem, semineri, kaybettiği genç evladının fotoğrafına sarılarak izledi.

İki bölümden oluşan seminerin ilk kısmında, iş kazalarına karşı ÜİD-DER'in başlatmış olduğu kampanya, iş kazalarının neden kader olmadığı ve patronların neden önlem almadığı, iş kazalarına karşı ne yapmak gerektiği anlatıldı. Seminerlerde kampanyanın startı da verilmiş oldu.

Slâytlarla ve videolarla desteklenen sunum oldukça etkili oldu ve tüm salonlarda duygusal anlar yaşandı. İş cinayeti sonucunda yaşamını yitiren işçi kardeşlerimizin görüntüleri ekranlara yansıdı. Bu görüntüler tüm işçilerin yüreklerini yaktı ve patronlara olan öfkemizi daha da kabarttı. Kimi işçi kardeşimiz parmaklarını, kimisi kolunu, kimisi bacağına kaybetmiş, kimisinin bedeni tümünden yan-

mış, kimisi meslek hastalıklarına yakalanıp günden güne eriyerek ölmüş. Özellikle, silikozis hastalığına yakalanan ve daha sonra ölen işçilerin anlattıkları izleyenleri sarstı. Yatağa mahkûm olan genç bir silikozis hastası duygularını şöyle ifade ediyordu: "Beni mutlu eden sadece geceler, çünkü sadece rüyalarımnda her şeyi yapıyorum. Yürüyebiliyorum, top oynayabiliyorum, masa tenisi oynayabiliyorum, geziyorum, koşuyorum, sevdiğimle oluyorum, sonra bir uyanıyorum rüya! Gündüz olmasını hiç istemiyorum."

Seminerde, kampanyanın çeşitli ayaklarının olduğu ve toplanan imzaların Meclis'e teslim edileceği ifade edildi. Seminerlerin ikinci kısmında, etkinliğe katılan işçilerin soruları yanıtlandı. Ayrıca işçiler, kendi yaşamlarından örnekler verdiler. Demir-çelik işçileri demir eritilirken işçilerin kazanın içine nasıl düştüğünü, metal işçileri ellerini ve kollarını preslere nasıl kaptırdıklarını, inşaat işçileri alınmayan önlemleri ve ölen arkadaşlarını, deri işçileri kimyasal maddelerden nasıl zehirlendiklerini ve nasıl iş kazaları geçirdiklerini, tersane işçileri yaşadıkları zorlukları ve üzerlerinde kurulan baskıyı ve bu baskı sonucunda nasıl ölüme gönderildiklerini, madenci kentlerinden seminerlere gelen maden işçileri madenlerin nasıl da işçi mezarı haline getirildiğini anlattılar, duygulandılar ve öfkelerini dile getirdiler. Seminer, ÜİD-DER'in tüm işçileri kampanyaya aktif destek vermeleri çağırısıyla sona erdi. ■

Dünyada Kriz ve İşçi Mücadeleleri

Ekonomik kriz giderek büyüyor. İşçilere yönelik ciddi saldırılar peş peşe geliyor. Avrupa ülkelerinde kitlesel işten atma saldırıları yaşanıyor. Fakat “artık yeter” diyen Yunan işçiler, hükümetin onayladığı 2013 bütçesine ve yeni saldırı paketine genel grevlerle cevap veriyorlar. İspanya’da evlerinin elinden alınmasını istemeyen aileler meydanlarda çadır kuruyorlar. Güney Afrika madencileri mücadelelerine kararlılıkla devam ediyorlar.



Yunanistan ayakta!

Yunanistan hükümeti 2013 yılının saldırı bütçesini ve yeni yıkım paketini parlamentodan geçirdi Yunanistan Kamu Çalışanları Federasyonu (ADEDY) ile Yunanistan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (GSEE) bu paketin parlamentodan geçirilmemesi için 6-7 Kasım’da genel grev çağrısı yaptı. Grev, hayatı durma noktasına getirdi. Parlamento binası önünde toplanan 100 bin işçi ve emekçi egemenlere karşı öfke kustu. Ulaşım durdu, trenler, feribotlar ve otobüsler yalnızca grevci işçileri grev meydanlarına taşımak için çalıştı. Taksiler çalışmadı. Havaalanında uçuşlar iptal edildi. Kamu kurumları çalışmadı. Bankalar, hastaneler, okullar ve üniversiteler kapatıldı. Radyo ve televizyon çalışanlarının da eyleme katılması nedeniyle haber programları yapılamadı. Belediye işçileri çalışmadı. Çöpler toplanmadı.

Parlamento binası önünde 6 Kasım Salı günü 40 bin, Çarşamba günü ise 100 bin kişi protestolara katıldı. Kimi sektörlerde ise grev iki günle sınırlı kalmayarak Cuma gününe kadar sürdü. Ulaşım sektöründeki grev nedeniyle trafik felç oldu. Belediye işçileri ise, grevlerini bir hafta daha uzatma kararı aldılar. Hafta sonu parlamento binası önünde protesto gösterileri devam etti.

2013 bütçesiyle uygulamaya konulacak yıkım paketi, işçilerin kazanılmış haklarına azgınca saldırıyor. AB ve IMF 31 milyar avro yardım vermeden önce, Yunanistan’ın 13 milyar avro kesinti yapmasını dayatıyor. Bu kesintiyle birlikte kamu sektöründen 150 bin işçi daha çıkartılacak, devlete ait fabrikalar kapatılacak ya da özelleştirilecek. Kamu kurumlarında çalışan işçilerin maaşları düşürülecek. Elektrik idaresinde çalışan işçilerin maaşları %30 oranında azaltılacak. Emeklilik yaşı 65’ten 67’ye çıkarılacak. Emekli maaşlarından bir kez daha %5 ila %15 arasında kesinti yapılacak. Bu kesinti, her bir emeklinin yıllık gelirinin yaklaşık iki bin avro azalacağı anlamına

geliyor. Yılbaşı ikramiyesi ve tatil parası kaldırılacak, çocuk yardımı parası kesilecek. Yunanistan’da son iki yılda ücretler genel olarak %60 oranında düştü. Tüketim vergileri ise sürekli olarak arttırıldı. Sağlık sektöründen yapılacak kesinti nedeniyle de sağlık masrafları artacak, tedavi olmak zorlaşacak. İlaç katkı payları arttırılarak insanlara açıkça “hasta olmayın ya da ölü” deniyor.

Ayrıca esnek çalışmanın dayatıldığı Yunanistan’da, toplu sözleşme hakkı yok ediliyor. Kamu sektörü de dâhil olmak üzere, patronlar işçilerle bireysel sözleşme imzalayabilecekler. Bu da işçi çıkarmanın önündeki engellerin kaldırılacağı anlamına geliyor. Sendikaların kökünü kazıyacak bu uygulamayla işçiler örgütsüzleştirilmek isteniyor. Yunanistan’da işsizlik oranı %25’in üzerine çıkmış bulunuyor ve bu oran gençler arasında %58’e ulaştı. Yunanistan işçi sınıfı hükümetin ve patronların saldırılarına geçit vermemek için aylardır direniyor.



İspanya’da kesintilere karşı protesto yükseliyor

İspanya’da on binlerce işçi 28 Ekim’de kamu harcamalarında yapılacak kesintileri protesto etti. Patronların emrindeki hükümet, bütçeden 40 milyar avroluk kesinti yapmak istiyor. Bu, kamuda çalışan işçilerin işten atılması, ücretlere zam yapılmaması, sağlık, eğitim ve ulaşım ayrılan bütçenin kısılması demek. Ülkenin birçok şehrinde gelen işçi ve emekçiler Madrid’de toplandı. Barselona ve Valensiya şehirlerinde de protesto gösterileri yapıldı. Parlamento binası önünde toplanan kitle, “hükümet istifa” diye slogan attı.

Bir işçi, “onlar elimizde ne varsa alıyorlar. Her şeyimizi, sağlığımızı, eğitim hakkımızı ve evlerimizi alıyorlar”

dedi. İspanya'da bankalara borcunu ödeyemeyen birçok insan, evlerinin ellerinden alınması tehdidiyle karşı karşıya. 9 Kasım'da Bilbao şehrinde, bankadan evini boşaltması gerektiği ihtarını alan 53 yaşındaki bir kadın intihar etti. Ev kredisi borcu olan birçok aile Madrid'de borçlarının silinmesi için çadır kurdu. İspanya'da çalışabilir nüfusun %25'i işsiz. Özellikle gençler arasında bu oran %50'ye çıkıyor.



Güney Afrika: Madencilerin öfkesi dinmiyor

Güney Afrika'da madencilerin eylemleri yayılıyor, öfke büyüyor. Forbes madeninde çalışan madenciler, 17 Ekimde 345 dolar zam talebiyle greve çıktılar. Patronun kiralık çetesi, 31 Ekimde madenin girişinde toplanan madencilere saldırdı ve iki işçiyi katletti. Forbes yönetimi işçilerin katledilmesinden sonra iki ayrı madende üretimi durdurduğunu açıkladı. Güney Afrikalı madenciler Ağustos ayından bu yana, ölümü göze alarak mücadelelerini sürdürüyorlar. Maden patronlarının kiralık çeteleri, mücadeleciler işçi önderlerine saldırıyor ve işkence yapıyor. Devlet, işçilere ihanet eden sarı sendikacılar ve maden yöneticileri işçilerin mücadelesini bastırmak için her türlü yöntemlere başvurmaktan geri durmuyor.

Madencilerin üyesi oldukları Güney Afrika Sendika Konfederasyonu (COSATU) patronlarla uzlaşıyor, işbirliği yapıyor. Bu sendika 27 Ekimde stadyumda geniş katılımlı bir toplantı yaptı. Toplantıya hükümetteki Afrika Ulusal Kongre Partisi milletvekilleri ve Ulusal Maden Sendikası (NUM) Genel Sekreteri katıldı. Haftalardır grevlerine devam eden maden işçileri de toplantının davetsiz misafirleriydiler. Stadyumu işgal eden mücadeleciler maden işçileri "Katliam yapılan Marikana'yı hatırla!", "Katil polislerin kaçmasına izin verme!", "Biz NUM'u yakmak için buradayız!", "Daha iyi bir ücret için ileri!" yazan dövizler taşıdılar. İşçiler, "siz rahat koltuklarınızda oturup para kazanırken, biz yerin altında ölüyoruz!" "COSATU genel sekreterine bir mesajımız var: Taleplerimiz kabul edilinceye kadar işe dönmeyeceğiz!" dediler.

Madenciler, sendika başkanlarını, işçilerin çıkarlarına ihanet etmekle suçluyorlar. İşçilerin haberi olmadan patronlarla anlaşan sendikacılara "taleplerimiz karşılansınca kadar madenlere dönmeyeceğiz. Bu pazarlıktan habermiz yok. Verilen kararı kendi aramızda tartışmadık bile. Artık işbirlikçi sendika NUM'dan ve onun bağlı olduğu COSATU'dan bıktık. Onlar bizi temsil ettiklerini iddia ediyorlar ama işçiler üç kuruş para alırken, onlar tıpkı müdürler gibi bolca para kazanıyorlar" dediler. Ağustos ayından bu yana süren protestolarda işçiler hem patronlara, hem devlete, hem de işbirlikçi sendikalara karşı mücadele ediyorlar ve sendika bürokratlarının koltuklarını sallıyorlar. ■

Avrupa otomotiv endüstrisi krizde!

Avrupa'da PSA Peugeot, Citroen, Opel, Fiat ve Volvo gibi otomobil tekelleri, fabrika kapatmak da dâhil olmak üzere "radikal tasarruf" adı altında işçileri işten atacaklarını duyurdu. Mercedes üreticisi Daimler, milyarlarca avroluk bir "tasarruf" paketi hazırlamakta olduğunu itiraf etti. Amerikan otomobil tekelci Ford'un Belçika'da ve İngiltere'de kapatacağını açıkladığı fabrikalarda 5 bin 700 işçi çalışıyor.

Opel Almanya'da bulunan fabrikasını 2016 yılı sonuna kadar kapatmayı planlarken; Peugeot, Paris'teki işletmesinde üretimi durdurarak 10.000 işçiyi işten atacağını açıkladı. Fransız hükümeti işçilerin isyanından korktuğu için Peugeot'dan, 7 milyar avroluk destek karşılığında fabrika kapatmaktan ve işçi çıkartmaktan vazgeçmesini istedi.

Belçika'da sanayi bölgesi olan Genk'te Ford fabrikası önünde sendikacılar ve işçiler günlerdir grev yapıyorlar. 4 binden fazla işçinin işten atılmasına tepki olarak bir otomobil kasasını ateşe verdiler. Ford ise İngiltere'deki yatırımını Türkiye'ye kaydıracağını açıkladı. Avrupa'da yalnızca otomotiv sektöründe değil havacılık işkolu da dâhil olmak üzere birçok sektörde işten atma saldırıları var. Bu saldırılara karşı işçiler sert bir mücadele veriyorlar.



İş Kazalarında Ölen İşçilerin Aileleri: Artık İşçiler Ölmesin!

İşçilerin sorunlarına sahip çıkan, işçilerin birleşmesi ve haklarını aramaları için çalışan UID-DER, iş kazalarında duyarlılığı arttırmak ve ölümlere dur demek amacıyla yeni bir kampanya başlattı. 11 Kasım'da UID-DER temsilciliklerinde iş kazaları üzerine yapılan seminerlerde, "İş Kazaları Kader Değildir! İşçi Ölümünü Durduralım!" sloganıyla kampanyaya start verildi.

İş kazalarında yaşamlarını kaybeden işçilerin aileleri, yaşadıklarını anlatarak UID-DER'e destek veriyor ve başka işçilerin ölmemesi için çağrı yapıyorlar. Geçtiğimiz 1 Mayıs'ta, çalıştığı dizinin setinde yemek aracının altında kalarak can veren Selin Erdem'in ailesiyle, Davutpaşa'da meydana gelen patlamada ölen Kadir Cesur'un eşiyle, Ankara OSTİM'deki patlamada ölen Dilek Gürer'in ablasıyla ve çalıştığı gemide sanayi tüpünün patlaması sonucunda feci bir şekilde yanarak sakat kalan ve arkadaşını kaybeden Han Suraddin Hamzayev'le yaptığımız röportajları kısaltarak yayınlıyoruz.

Selin Erdem'in annesi: Adalet saraya girmiş, halk ona ulaşamıyor!

Sizler Selin'in annesi, babası, ailesisiniz. Selin'i kaybettiniz, hakkınızı arıyorsunuz. Beş buçuk ay öncesine dönersek, kazanın nasıl gerçekleştiğini biliyor musunuz?



Hacer Erdem: Hayır öğrenemedik. Sadece bana "Kızınız yaralandı, hastanede. Yanına gelin" dendi. Hastaneye gittik. Ama maalesef kızım çoktan ölmüştü. Bana kızımın son halini göstermediler. Sanırım kötü vaziyetteymiş, parçalanmış. Göremedik. Son bir defa olsun görelim dedik.

Ne hissettiniz?

Ne hissedilebilir ki? Anlatılabilecek bir acı değil. Allah kimseye yaşatmasın böyle bir acıyı. Düşmanımıza dahi göstermesin böyle bir acıyı. Tarifi mümkün olmayan bir şeydir bu. Burada adalet arıyoruz. **Maalesef adalet saraya girmiş ve halk ona ulaşamıyor.**

Siz psikolojik tedavi gördüğünüzü, ilaçlarla ayakta durduğunuzu söylemişsiniz. Ne durumdasınız şu anda?

Musa Erdem: Şu anda ilaçların desteğiyle ayakta. Bir an olsun kızımın gözümüzün önünden gitmiyor. Ben olay günü İstanbul dışındaydım. Kızımla vedalaşamadım bile. Şuna çok üzülüyorum: **Set içerisinde bir mola yeri verilmiş olsaydı benim kızım hâlâ yaşıyor olacaktı.** Çok mu zordu orada bir mola yerinin, güvenli ortamın hazırlanması? Dilim dolanıyor, konuşamıyorum.

Selin nasıl biriydi, ne gibi hayalleri vardı, neler planlıyordu hayatına dair?



Hacer Erdem: Sanatçı ruhlu bir çocuktü. Bir kere görmesi yetiyordu. İnsancıl, haklının yanında, haksızlığa karşı devamlı direnen, "ölürüm ama ben özgürlüğümün vazgeçmem" diyen bir çocuktü. Ben kendi adıma karşılıksız sevmeyi Selin'den öğrendim.

Böyle bir acıyla baş etmeye çalışıyorsunuz. Siz neler söyleyeceksiniz?

Sema Erdem: Bizim bütün inanç sistemimiz zedelendi. Bizim adalete, hukuka, insan haklarına olan bütün inancımız zedelendi. Başınıza bir olay geliyor. Bunun için şikâyet edeceğiniz bir yer var. O da adli merci. Oradan size bir cevap bile verilmiyor. Şu an zaten süren, kamu davasıdır. Bu davanın gidişatı bizi çok üzüyor. Öte taraftan bakıyorsunuz, geçtiğimiz aylarda İş Güvenliği Yasası çıkarıldı. Yasanın ismi bile bize samimi gelmiyor. Çünkü olması gereken iş sağlığı değil, işçi sağlığıdır.

Yüreği yanmış anne-baba olarak ne diyeceksiniz, nasıl sesleneceksiniz işçilere?

Hacer Erdem: Ne diyeceğimi bilmiyorum. İşçiler karşı çıksınlar diyoruz. Bizim çocuğumuz geri gelmeyecek. Ama bir can daha kurtarırsak kârdır. Ne olursa olsun, elimizden ne gelirse, yanınızda olacağız. Bizim de çorbada bir tuzumuz olsun.

Davutpaşa'daki patlamada eşini kaybeden Arzu Cesur: Bir tarafım hep eksik!

Sizin de eşiniz iş kazasında yaşamını kaybetti. Kaza nasıl gerçekleşmiş, bilginiz var mı?

Arzu Cesur: Bize söylenen, yere dökülen patlayıcıların süpürülmesi sonucu ateşlenme meydana gelmiş ve önce yangın çıkmış. Ondan sonra da patlama meydana gelmiş. Eşim o işyerinde değil, Prestij İş Merkezi'nde çalışıyordu. Birinci patlamayı duyunca dışarı çıkıyorlar. Yangın dumanlarını görünce yardıma koşuyorlar. Bu es-

nada ikinci patlama gerçekleşiyor. Eşim geri dönerken oradaki balkonlardan parçalar geldi ve vefat etti.

Şu anda ne hissediyorsunuz?

Hep kendime sordum: “Ben şimdi ne yapacağım, ben şimdi ne yapacağım?” Bir sene boyunca psikolojik destek aldım. Bana diyorlar, “çocuğun için ayakta kalmalısın” ama çocuğum da aklıma gelmiyor. **Artık yaşamın senin için bittiğini düşünüyorsun. Rüyanına giriyor. Uyanınca aynı acıyı yeniden yaşıyorsun.** Bir tarafın her şeyde eksik. Kızını okula götürüyorsun bir tarafın eksik, düğüne gidiyorsun eksik, bayramlarda eksik.

Sizce kaza neden gerçekleşti?

Bence kaza ihmalden kaynaklandı. Şimdi mahkemede dinliyoruz: Denetimciler alt kata, kot yıkamaya geliyorlar. Alt katı kapatıyorlar ama üst kata hiç çıkmıyorlar. Zaten işyerini ikiye bölmüşler. Bir tarafını maytap diğer tarafını da örme atölyesi olarak kullanıyormuş. Zaten en büyük suç belediyenin memurlarında. Burayı teftişe geldiklerinde rüşvet almışlar. Eğer gerekli denetim yapılmış olsaydı biz bu kadar acı çekmeyecektik. **Yani kaza değil cinayet!**

Hamzayev: Sanki Hayat Gözümde Söndü!



Gemide çalışırken iş kazası geçirdiniz. Nasıl oldu, anlatır mısınız?

Han Suraddin Hamzayev: 2010 yılında Eren Turgut Gemisi'nde 2. makinist olarak çalışıyordum. 24 Aralıkta İngiltere açıklarında gemide kaza meydana geldi. Makine bölümüne indiğimde ana makinenin önünde patlama oldu. Fuel oil servis tankında elektrik ısısı yüzünden patlama oldu. Patlamadan sonra yangının ortasında kaldık. Üzerimize alevler yağıyordu. O yangında makine yağcısı Güngör Ünalır yanarak hayatını kaybetti. Ben, yardımcım ve arkadaşım Mustafa Oturur çok ciddi şekilde yanarak yaralandık. Sanki hayat gözümde söndü. Yakıt tankının üzerinde elektrik kablosu olmaması gerekiyordu. Kaza nedeniyle benim hayatım yaşanmaz duruma geldi. Bu benim hayatımı mahvetti. Ellerime bakın: Parmaklarımın hepsi yandı. Tek bir parmağım bile kalmadı. Ve hâlâ vücudumdaki yanıklardan dolayı çok acı çekiyorum.

3 ay sonra çocuklarınızla karşılaşınca onların tepkisi ne oldu?

Onlar benim bu halimden ötürü çok acılar çektiler.

Sanki benim çektiğim acıların aynısını onlar da çektiler. Hâlâ da çekiyorlar. Hayat başka türlü oldu gözümde bu olaydan sonra. Ölümle boğuşan adam nasıl olabilir? Şirketler bakımını, tamirini yapmadan durmadan gemileri sefere çıkarıyorlar. Gemiyi tamir ede ede Kongo'ya gidip oradan da tamir ede ede geri geldik. Geminin hiçbir güvenliği yoktu. Şirket yüzünden biz bu azapları, acıları çekiyoruz. Şirket, beni hiç arayıp sormadı. Benim için yapılması gerekenleri yapmadı.

OSTİM'de hayatını kaybeden Dilek Gürer'in ablası: İşyerlerinde denetim yok!

Kardeşiniz Dilek Gürer'i 3 Şubat 2011'de OSTİM'de yaşanan patlamada kaybettiniz. Kaza nasıl gerçekleşmiş?

Oksijen tüplerinden kaynaklanmış. Tüpler kusurlu ama işyeri denetimsizlikleri var. Orası sanayi bölgesi olduğu için tüpler uygun mu değil mi, bilmiyoruz. Oksijen tüpü ile LPG tüpü karışmış. Gaz firması tüpleri önce LPG ile dolduruyor, LPG boşalmadan yeniden oksijen ile dolduruyor. Demek ki denetim yok. Denetimciler gelir, çay içip giderler. Sanayi bölgelerinin denetiminin kime ait olduğu da belli değil. Sanayi Bakanlığı da Enerji Bakanlığı da belediyeler de denetimi üstlenmiyorlar. Bu konuyu savcıya da danıştık. Bu kurumların denetim yapma sorumlulukları yokmuş ancak şikâyet üzerine yapılmış. Ben de diyorum ki o zaman bu kadar memuru niye çalıştırıyorsun? Böyle saçma bir savunma duymadım. Ben halktan biriyim, ne bilirim tüpün neyle dolu olduğunu! Neye göre şikâyet edeceğim? Hem bu kadar işsizlik varken hangi işçi gidip de şikâyet edecek?

Kaza haberini duyduğunuzda ne yaşadınız?

Konduramadım. İlk patlamadan sonra aradım konuştuk. İyiymiş. Sonra annem beni aradı. Dilek'in telefonuna ulaşamamış. Şarjı bitti diye düşündük. Annem haber alamayınca OSTİM'e gitti. Ben de gittim. Patlamanın olduğu yerden farklı bir yerde olduğunu düşünmek istedik hep. Belki tuvalete falan gitmiştir dedik. Ama arabasını orada görünce anladık.

İş kazalarına karşı sizce ne yapılmalı?

Biz mücadele vermeye başladığımızdan beri OSTİM'de denetimler başladı. Mutfakta davlumbaz yok diye cezalar kesilmeye başlandı. Bunlar önemli gelişmeler. Ama bunlar geçici olmamalı. Daha sonra da arkasında olmalıyız, boş vermemeliyiz. İşçilerin bilinçlenmesi gerekli. Her şeyden önce kendi canının kıymetini bilmeli. İşçiler, eğer güvenli olmayanı kabul etmezse, patronu güvenlik önlemi almaya zorlarlar. ■



Patronların “İşçileri Yönetme Sanatı”

Adına kapitalizm denen patronlar sisteminde işçiler birer üretim aracıdır. Patronların gözünde ve mevcut işleyişte, işçiler sömürülmesi gereken varlıklardır. Tüm dünyada işçiler çalışır, üretir, patronlar yer! Bu düzen böyle! Ne var ki, makinelerden farklı olarak işçiler insandır ve duyguları, hayalleri, “daha da kötüsü” düşünme yetenekleri vardır. Hem bu özellikleri, hem de birlikte üretmeleri ve üretimi durdurma gücüne sahip olmaları, işçileri patronlar açısından tehlikeli hale getirir. Maazallah işçi hakkını aramaya kalkabilir, zam isteyebilir, iyi şartlarda çalışmak isteyebilir, örgütlenebilir...

Bunlara karşı bir önlem almak icap eder. İşte buna “yönetme sanatı” diyorlar. Ne fiyakalı bir isim değil mi? Bu konuyu ne kadar önemsedikleri adından belli. Patronlar, işçileri kontrol altında tutmak ve daha fazla çalıştırmak için projeler üretiyor, kitaplar yazdırıyor ve işçileri kandırmaya çalışıyorlar. Patronlar sınıfının akıl hocalarından biri yazdığı kitapta, yönetme sanatına dair yeni “formüller” keşfettiğini söylüyor:

“İnsanlar arasında kolaylıkla ve memnuniyet verici şartlar içinde servet kazananların birçoğu, insanları yönetme sanatını anladıkları için başarılı olmuşlardır. İnsanları yönetme sanatının önemi gün geçtikçe daha iyi anlaşılır. Ben, ilk defa bu eserle sizlere yepyeni formüller sunacağım. Bu formüllerin bir devrim yapacağına inanıyorum.” Bu formüllerde insanlar önce birbirlerinin kuyusunu kazan varlıklar olarak gösteriliyor, sonra genel olarak rekabet ve özelde ise işyerindeki rekabet meşurlaştırılıyor.

Rekabetin var olma ve yaşama savaşı olduğunu savunan bu utanmazlar, işyerlerinde de bu rekabetin sürmesi gerektiğini söylüyorlar. “Yönetme sanatı” adına şunlar yazılıyor: “Gerek bireysel başarılarımızda, gerek kurumsal başarılarımızda insan yönetiminde insan psikolojisini dikkate almanın ne kadar önemli olduğu aşikâr. Bazı şirketler vardır, rakiplerine göre daha düşük ücret ödemektedir, diğer şirketlere kıyasla çalışanlara tanıdıkları sosyal haklar da daha azdır. Ama bu şirketlerin bir kısmının rekabet gücünün daha yüksek olduğu, çalışanların şirkete bağlılığının daha yüksek olduğu görülmektedir. Buradan görülüyor ki, şirketlerin rekabet gücünün artırılmasında insan yönetiminin, bir başka deyişle çalışanın memnuniyetinin önemi açıkça görülmektedir. Çalışanlarla şirket hedeflerinin paylaşılması, takım ruhu çerçevesinde hedefe birlikte koşulması, sonuçların paylaşılması, bir aile ortamı yaratılması; bir başka deyişle çalışana yaptığı işi ve şirketi sahiplendirmek için gereğinin yapılma-

sı bireysel ve kurumsal başarıyı artıracaktır.”

Ruhunu sermayeye satan bu yazar, patronlara diyor ki, “sen işçiyi sömür, hakkını ye ama onun bundan rahatsızlık duymaması için onu kandır. İşyerini kendisininmişçesine sahiplenirse, işyerinin kârını daha da arttırmak için sürekli fedakârlık yapmaya çalışacaktır. İşin içine dâhil olma meselesi, ‘aile olma’ duygusu işçiyi onurlandıracaktır. O kendisini ailenin bir ferdi, o işin ortağı gibi sanırken işçi daha fazla para isteme ayıbını işlemeyecektir. Sen de böylece pazardaki diğer rakiplerinden daha güçlü hale geleceksin”.

İşin içine dâhil olma meselesi, ‘aile olma’ duygusu işçiyi onurlandıracaktır. O kendisini ailenin bir ferdi, o işin ortağı gibi sanırken işçi daha fazla para isteme ayıbını işlemeyecektir. Sen de böylece pazardaki diğer rakiplerinden daha güçlü hale geleceksin”.

Tüm bunlar, patronlara akıl hocalığı yapan yazar/akademisyenler tarafından işyerlerinde yöneticilere ve işçilere anlatılıyor. İşçilerin kendi çıkarları temelinde düşünmesinin önüne geçilirken, bu vesileyle işçilere önemli kimseler oldukları hissettiriliyor. İşyerlerini dolaşan ve patronlar adına işçilerin bilincini çarpıtan ünlü profesörlerden birisi, “ben olmak” ve “biz olmak” üzerinden şöyle diyor: “Sen ben anlayışı içinde, iş sahibi ve çalışan birbirini hasım olarak görür. Biz bilinci içinde iş sahibi, yönetici, çalışan, müşteri anlamlı bir işin ortağı olarak görür... Normal olarak insanlar çalıştıkları yere katkıda bulunmayı, işyerinin başarısının bir parçası olmayı isterler. Çünkü her insan iki temel gereksinimle doğar: 1) Bağımsız olma, güçlü olma, birey olma, yani ‘ben olma’, 2) kendinden daha büyük ve anlamlı şeye ait olma, yani ‘biz olma’ gereksinimi. Her insanın kendinden daha büyük bir amaca hizmet etmek gibi temel bir gereksinimi vardır. Her insan kendini aşan bir şeyin parçası olmak ister.”

Çalışmak, yararlı olmak insanın doğasında var. İnsan elbette çalışarak ortaya çıkardığı ürünün iyi olmasına uğraşır ve bundan mutluluk duyar. Ancak patronların amacı işçilerin mutlu olması değildir. Patronların buradaki oyunu, işçileri başarıya ortak ediyormuş gibi gözükerek sömürünün üzerini kapatmaktır. Sonuçta işçilere şu denmiş oluyor: “Mutlu olmak istiyorsanız kaderinize boyun eğin, yönetilmeyi kabul edin ve bunun hazzını yaşayın.” Patronların psikolojik analizlerinin, taktiklerinin ve oyunlarının tüm amacı işçileri daha fazla çalıştırmak ve daha fazla sömürmektir. Gerçekte tüm insanların mutluluğu sömürünün, işsizliğin, uzun iş saatlerinin olmadığı bir dünyada mümkündür.

Bu masallara karşı tüm işçiler uyanık olmalıdır. İşçiler birlik olduklarında ve kendi hakları için mücadele ettiklerinde patronların yalanlarını boşa çıkartmayı da öğreneceklerdir. ■



Her Gün Zehir Soluyoruz

■ Kocaeli'den bir petro-kimya işçisi

Ben petro-kimya sektöründe çalışan bir işçiyim. Pek çoğumuz sağlığımız için ciddi boyutlarda tehdit yaratan ortamlarda çalışıyoruz. Kimi zaman yaptığımız işten kaynaklı gördüğümüz zarar kısa sürede ortaya çıkıyor, kimi zamansa sinsice ilerleyip uzun yıllara yayılıyor ve ummadığımız bir anda buluveriyor biz işçileri. Çalıştığım fabrikada yoğun kimyasalların dumanına, kokusuna, gazına maruz kalıyoruz. Hemen hemen her gün boğaz ağrısı, baş ağrısı, mide ağrısı birçoğumuzun sorunu oluyor. Soluduğumuz havanın etkisiyle her gün yeni gribe yakalanmışçasına sesimiz kısık bir halde evimizin yolunu tutuyoruz. Bu sadece tek bir günde gördüğümüz zararın dışı vurumu. Düşünün ki maruz kaldığımız bu şartlar ses tellerimizi bu hale sokarken diğer organlarımızda nasıl etkiler yaratıyor? Kısacası dostlar, her gün zehir soluyoruz, her gün biraz daha tükeniyoruz.

Binlerce işçi bu şekilde meslek hastalıklarına yakalanıyor. Binlerce işçi gerekli önlemler alınmadığı için daha ömrünün baharında tükenip gidiyor. Türkiye, meslek hastalıklarında yüz binde 7'lik oranla dünyanın en

“iyileri” arasında yer alıyor. Dünyada meslek hastalıklarının görülme sıklığı binde 4-12 arasında değişiyor. Bu verileri okuduğumda bu işte bir tuhafılık var dedim. Kuşkusuz bu çelişkiyi görmemek için insanın kör olması gerekiyor. İş kazalarında yüzlerce işçi katledilirken meslek hastalıklarının neredeyse hiç olmaması elbette ki mümkün değildir. Meslek hastalıklarının tespiti için yeterli hastanelerin olmaması, gerekli tanılarının yapılmaması, binlerce vakanın meslek hastalığı adı altında kayda geçmemesi, binlerce işçinin sigortasız çalıştırılması bunun en büyük sebeplerindedir.

Biz işçiler adım adım ölüme yaklaşırken patronlar kârlarını nasıl büyüteceklerinin hesabını yapmaya devam ediyorlar. Üstelik bunu bizim hayatımızı yok sayma pahasına yapıyorlar. Hâlbuki alınacak önlemlerle iş kazalarının, meslek hastalıklarının önüne çok büyük oranda geçilebilir. İş isten geçmeden, daha fazla ömür tükenmeden üzerimize düşeni yapmalıyız. İnsana yaraşır bir hayat ve insan gibi çalışmak istiyorsak bir araya gelmeli ve bunun için mücadele etmeliyiz. Yoksa bizler de ömrümüzün baharında bu hastalıklardan nasibimizi alacağız. ■

Havalar Soğumaya, Cebimiz Yanmaya Başladı

■ Sarıgazi'den bir grup işçi

Havalar soğumaya başladı, cebimiz de yanmaya. Elimizi cebimize sokamıyoruz. Çünkü elektrikten doğalgaza, toplu taşımadan benzine kadar her şeye zam geldi. Ama maaşlarımıza her ne hikmetse bir türlü zam gelmiyor. İsterseniz şöyle bir karşılaştırma yapalım. Son dönemde nelere ne kadar zam gelmiş bakalım.

Nisan ayında doğalgaza %19 oranında zam yapılmış, bu da yetmemişti. Ekim ayında %10 daha zam yapıldı. Elektriğe de Nisanda %9,6 zam yapılırken bir de doğalgaza yapılan zamlarla birlikte %10 oranında zam daha eklendi. Asgari ücret ise 2012 Ağustos ayında 739 lira olabildi ancak!

İşçilerin alım gücü düşüyor. Ekmek almak bile günden güne zorlaşıyor. Devlet ve patronlar bütçe açıklarını bizim sırtımıza yıkıyorlar. Şimdilerde savaş var gündemde. Bunun masraflarını da şimdiden bizden çıkartmaya başladılar. Her şeyin bedelini biz ödüyoruz. Patronların açığı kalmasın diye! Oysaki bu bütçe açığı, kriz, savaş hiçbirisi bizim değil. Canımızı dişimize takarak çalışırken bu açıkları yaratanlar onlardır.

Biz geçinmek için ne yapıyoruz? Fazla mesailere kalmak zorunda kalıyoruz. Ek iş arıyor ve açlık sınırında olan maaşlarımızla yetinmeye çalışıyoruz. Ama bizim dışımızdaki ülkelerde işçiler mücadele ediyorlar. Endonezya'da 3 milyon işçi sokağa çıkıyor. Güney Afrika'da madenciler her şeye rağmen mücadele ediyorlar. Biz de işçiyiz. Dünyadaki işçi kardeşlerimizin mücadelesini örnek almalıyız. ■



İş Güvenliği Eğitimini Formaliteden Almışız!

■ Bir metal işçisi

Uzun bir işsizlik süresinin sonunda bir metal fabrikasında işe başlamıştım. İşsizliğin getirdiği sosyal, ekonomik ve psikolojik sorunları her işsiz gibi ben de yaşamıştım. İş bulmak kolay olmamıştı. Çünkü patronlar ve onların yasa koyucuları benim iş bulmamı engelliyorlardı. Çıkarılan yasaya bağlı olarak 30 yaşını geçmiş olmam iş bulmama engel teşkil ediyordu. Patronlar daha genç işçi çalıştırmak, enerjilerini sömürebilmek için yasa çıkarıp belirli yaşın üstünde olanları işsizliğe mahkûm ediyorlar. Sonunda beni sömürecek bir patron bulmuştum. Düşünün metal sektörü ve günde 10 saat çalışma, asgari ücret, sosyal hakların olmadığı, işçi sağlığı ve güvenliğinin hiçe sayıldığı bir fabrika. Yaklaşık olarak bir yıldır çalışıyorum. Neredeyse her gün iş kazası yaşanıyor. Henüz ölümle sonuçlanan bir iş kazası olmadı fakat parmaklarını kaybedenler, derin kesikler, kırılmalar vs. yaşanıyor. Gerekli tedbirler alınmış olsa daha az yaşanacak olan kazalar. Sürekli olması ise biz çalışanlar açısından olağanlaşmış, sıradanlaşmış durumda.

Geçtiğimiz günlerde işyerinde iş güvenliği eğitimi aldığımızı bildiren bir liste getirildi imzalamamız için. Oysaki bölümlerden seçilmiş sadece 2-3 kişi bu eğitim seminerine katılmıştı. Müdürün denetiminde katıldıkları için sormak istedikleri sorulara müdür cevap vermiş: “zamanımız kısıtlı, gereksiz yere soru sormayın!” Bu eğitimin ne kadar for-



maliteden olduğunu görmüş olduk. İmza için gelen sorumlu kişiye sordum;

- Ne için bu imzalar?
- İş güvenliği eğitimi aldığınıza dair.
- İyi de ben böyle bir eğitim almadım. Ne zaman verdiğiniz bana böyle bir eğitim?
- Geçen gün verildi. Herkesi toplamadılar. Yaa imzala. Formaliteden bir şey, yasal prosedür gereği işte. Bağlayıcılığı yok.
- Yasal bir bağlayıcılığı yok madem niye imzalatıyorsun?

İşyerlerinde sadece kâğıt üzerinde, göstermelik, formallite gereği işler yapılırken, yarın bir iş kazası geçirdiğimizde attığımız o imzalar karşımıza çıkacak. İşveren ya da temsilcisi bizim iş güvenliği eğitimi aldığımızı iddia edecek ve attığımız imzaları karşımıza çıkaracak.

İşsizliğin ve sosyal-ekonomik zorlukların, dayatmaların karşısında biz çalışanlar işverenlerin önümüze getirdikleri evrakları neredeyse sorgusuz sualsiz imzalamaktayız. Oysaki ne olduğunu bilmediğimiz, bizi nasıl bağladığını görmediğimiz, okumadığımız evrakları imzalamamalıyız. Formaliteden de olsa neye imza attığımızı bilmek durumundayız. ■

UID-DER'e Gittik, İşyerinde Zam Aldık!

■ Adana'dan bir poşet işçisi

Merhaba arkadaşlar. Ben Adana Metal Sanayi'de poşet fabrikasında çalışan bir plastik işçisiyim. Son dönemde işyerindeki değişimlerden ve baskılardan bahsetmek istiyorum. Bu yıl içerisinde patron bize yıllık 70 lira zam yaptı ve gelecek seneye kadar zam yok dedi. Biz, her gün 24 saat durmadan çalışan fabrikada, emeklerimizi patronun gasp etmesine ses çıkarmadan çalışmaya devam ettik. Ancak bu arada UID-DER'in eğitim seminerlerine katıldık ve dünyamızın değiştiğini gördük. Aslında hayatı bizim ürettiğimizi, yani işçilerin ürettiğini anlamaya başladım bu seminerlerde. İşçi arkadaşlarımı da eğitim seminerlerine katılmaya davet ettim; örgütlülüğün ne kadar önemli olduğunu ve örgütlü olunca neler elde edebileceğimizi öğrendik.

Haklarımızı öğrenip bir araya gelince, hep birlikte patronun karşısına oturduk ve bize vermiş olduğu parayla geçinemediğimizi söyledik, zam istedik. Patron, “sizin geçinip geçinememeniz beni ilgilendirmiyor” dedi. Dışarıda asgari ücretle çalışacak işçiler olduğunu söyledi. Bu sözleri bizi korkutmak için söylediğini biliyorduk. Kararlı bir şekilde direttik. Bunun üzerine, “bana zaman verin, diğer fabrikalara sorayım, ona göre zam yaparız” dedi.

Tamam dedik, ama patronların ne kadar örgütlü olduğunu da böylece anlamış olduk. 15 gün sonra bizi önemsememeye başladı. Korkak savaşçı gibi masaya oturmak istemiyor ve kaçıyordu. Karar aldık, işi bıraktık. Patron hemen gelip masaya oturdu. İstemeye istemeye bizi çağırdı ve “size 70 lira daha zam yapıyorum” dedi. Kabul etmedik, biz 110 lira istiyorduk. Ayrıca yıllık %10 zam, senelik izinlerin her işçinin çalıştığı yıllar dikkate alınarak hesaplanmasını, servis ve evi çok uzakta olan işçi arkadaşlarımız için yol parası verilmesini istiyorduk.

İşçi arkadaşlarla sağlam bir duruş sergiliyorduk. Patron bize ısrarla “veremem” dedikçe, biz de “o zaman bugün çalışmıyoruz” dedik. Baktı ki olmayacak önce 80, sonra 90, 100 derken 110 liralık ücret artışını kabul etti. O emrivaki, otoriter ve baskıcı patron bir anda geri adım atıp tüm taleplerimize “tamam” demek zorunda kaldı. Örgütlü olmanın işçilere neler kattığını UID-DER sayesinde öğrenmiş olduk. Aslında patronlar güçlü değillerdir, onların güçlü olması bizim örgütsüz oluşumuzdandır. Şimdi işçiler olarak birliğimizi güçlendirmeli ve korumalıyız. Tüm işçi arkadaşlarımı UID-DER'in eğitim seminerlerine katılmaya davet ediyorum. Teşekkürler UID-DER! ■

42 Basamak ve Patron Saati

■ Aydınli'dan bir işçi

Uzun bir işsizlikten sonra bir metal fabrikasında işe başladım. İşyerinde yarım saat yemek ve 10'ar dakikadan da iki çay molası var. Üretim, fabrikanın kapısından içeri girince hemen ikinci katta gerçekleştiriliyor. Yemekhane ve lavabolar giriş katta. Çay ve yemek molalarında toplam 42 basamak inip çıkıyoruz. Üretim bant usulü ve sürekli ayakta çalışıyoruz. Sürekli ayakta olmak insanı çok yoruyor. Çok basit hareketler bile inanılmaz zor geliyor. Boyun hep eğik durduğu için, boynunu kaldırmak ağır bir taşı kaldırmak gibi geliyor insana. Doğal olarak böyle bir vücudu merdivenlerden aşağı indirip çıkarmak, büyük bir marifet istiyor. İnmek belki bir mutluluk veriyor ama çıkmak insanın gözünde dağ gibi büyüyor.

İşe ilk başladığım gün saat 9.00'da çay molasına çıkarırken tüm bu anlattıklarımı hissettim. Üretimdeyken geçmeyen zaman çayda öyle hızlı geçti ki. Akrep ve yelkovan yarış yaparcasına 10 dakikalık zamanı geçiriverdiler. Tabii ben acemi olduğum için 10 dakikalık zamanı, 14 yıldır orada çalışan bir işçi kadar verimli geçiremedim. Kendi kendime "neyse yemek molası yarım saat, o zaman dinlenirim" diye düşünerek 42 basamağı geri çıktım. Akrep ve yelkovan, üretim başlayınca çay molasındaki hızlarını bir kenara bırakıp, bir kaplumbağa oluverdiler. Ben 5 montaj yaptım, o bir dakika ilerledi. "Patron saati" diye düşünüp saatten çektim gözlerimi.

Neyse hiç bir şey ilelebet sürmüyor. "Patron saati" de olsa yemek molası geldi. Fabrika oldukça kalabalık olduğu için aşağı inmek insanın epey zamanını alıyor. Yemek molasında lavaboya gidip ellerimi yıkamak ve yemekha-

neye gitmek, yemekhanede o kalabalıkta sıra beklemek, nihayet yemeğimi alıp oturmak ilk gün bana oldukça zaman kaybettirmişti. Neye uğradığımı şaşırđım. Zaman nasıl geçti anlamadım. Akrep ve yelkovan kıs kıs gülüyor-muş gibi geldi. Daha hiç dinlenememiştim bile oysaki. Ben de yemeğimi yedikten sonra, bahçede biraz oturup dinlenirim diye düşünmüştüm. Ama maalesef zaman yine o kadar hızlı geçti ki ben yemeğimi dahi bitiremedim. Dinlenmek hayal gibi geldi o an!

Aradan iki üç gün geçti. Bizden daha eski olanlar "dinlenmek istiyorsanız, çok hızlı hareket etmelisiniz. Ellerinizi gerekirse yıkamadan yemekhaneye koşmanız gerekiyor. Yemeğinizi 10 en fazla 15 dakikada bitirirseniz biraz oturup dinlenebilirsiniz. Başka türlü molaya çıktığımızı anlamanız imkânsız. Ama çok takmayın insan zamanla alışıyor zaten. Biz de ilk girdiğimizde sizin gibiydik. İlk gün kesin aç kalmışsınızdır. Ama alışsınız merak etmeyin" dediler.

Benim korktuğum da bu zaten: Alışmak! Eski bir işçinin bu cümleleri doğru. Zamanla biz de alışacağız. Ama alışmamamız gerekiyor. Çünkü alışmak demek, aynı zamanda bunu kabullenmek demek. Bunun normal bir şey olması demek. Oysa bu normal bir şey değil. Ben buna alışmak değil, bunu değiştirmek istiyorum. Ben bunu tek başıma değiştiremeyeceğim için, diğer işçi arkadaşlarımla da buna alışmaması gerekiyor. Her şey bizim elimizde, biz yeter ki isteyelim. Neleri başarabileceğimizi biz bile tahmin edemeyiz! ■

Biz Olmasak Patronlar Ne İşe Yarar?

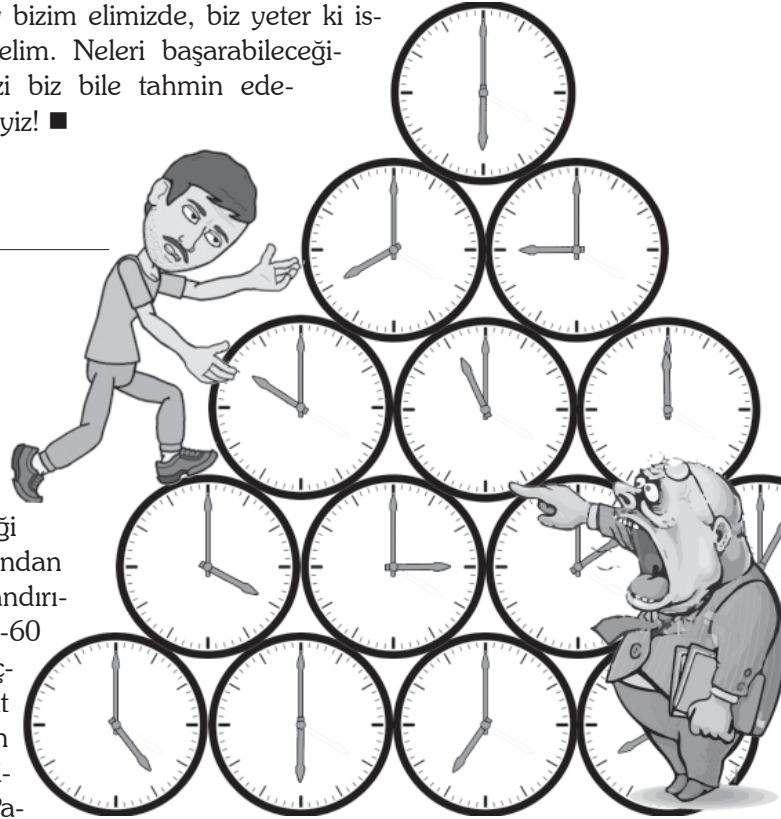
■ Kıraç'tan bir işçi

Çalıştığım fabrikada küçük elektronik ev aletleri üretiyoruz. Fabrikada 2 vardiya halinde çalışıyoruz. Geçenlerde bir ablayla servis beklerken sohbet ettik. "Ben 7 yıldır burada çalışıyorum, sözde 8 saat ama bana 16 saat gibi geliyor. Burada hangi bölüme gidersen git sayıyla çalışıyorsun, sana verilen sayıyı çıkaramazsan fazla mesaiye kalmak zorundasın. İnan eve gidince yerimden kalkamıyorum. Yaşım ilerledi, kim bana iş verecek? 7 seneden de geçtim başka iş bulamıyorum, bulsam bir dakika durmam" dedi.

Patron kendisine göre bir sistem kurmuş, işçiler de seslerini çıkarma-

dan çalışmaya devam ediyor. İşe gelmediği günleri işçinin maaşından kesmiyor, içeriye borçlandırıyor. Kimi işçi içeriye 50-60 saat borç ödüyor. Borçlu olduğu için 16 saat mesai denildiği zaman kalmak zorunda. Fabrika hemen hemen her Pazar çalışıyor. Gelmek istemediğin zaman, şefler "işe girerken mesai kâğıdına imza attın" diye tehdit ediyorlar. Kimi işçi kendisiyle dalga geçiyor, "eve gitmeye ne gerek var, yatak yorgan getirip fabrikada yatalım" diyor. Patronlar fabrikalarda çalışan işçiyi köleden farklı görmü-

yorlar. İstedikleri gibi keyfi uygulamaları bizlere dayatıyorlar. İşçiler olarak bilinçsiz ve örgütsüz olduğumuz için bu dünya böyle gelmiş böyle gider sanıyoruz. Biz olmasak patronlar ne işe yarar? ■



Zonguldak Karadon'daki kömür ocağında 17 Mayıs 2010'da meydana gelen göçükte 30 madenci yaşamını kaybetmişti. Aşağıdaki şiir bir işçi tarafından, iş kazalarında yaşamını kaybeden tüm işçilerin anısına yazılmıştır.

30 Maden İşçisinin Sözü

Onlar,
Toprakların, suların ve cevherlerin,
Okyanuslar aşan gemilerin,
Ve kan revan tersanelerin,
Fabrikaların, işliklerin
Ve toplu mezar madenlerinin
sahipleri.

Onlar,
Çizdikleri sınırların
Ve içine hapsedtikleri ülkelerin;
Mülkün ve mülkiyenin
Kutsadıkları düzenin
egemenleri.

Onlar,
İktidar müptelaları
Işıltılı dünyaların müdavimleri
Holdinglelerin CEO'ları
Hükümetlerin bakanları,
Modern çağın firavunları.

Onlar,
Cesetlerimize üşüşen çakallar,
Göğü delen saraylara kurulmuşlar.
Yerküreye tepeden bakar,
İlahi takdir buyururlar.

Onlar,
Kara elmas için bizleri
Ölüm çukurlarına sokarlar
30 canımızı bizden alır
32 dişleriyle sırtırlar

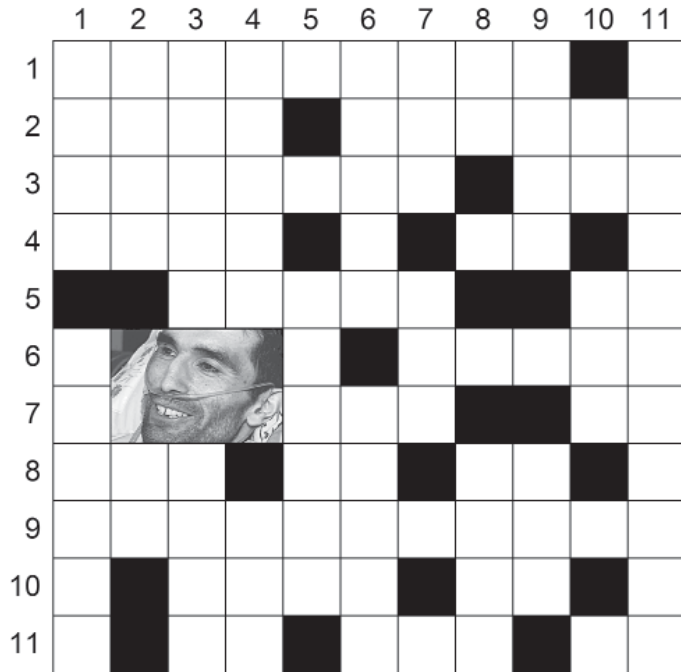
Onlar,
Yalan söylerken sıkılmazlar! Utanmazlar!
"Önlemler alınmıştır" lakin
"Ölüm madencinin kaderidir" buyururlar.
Pişkindirler! Yüzsüzdürler! Namussuzdurlar!
Cesetlerimizin ardından "vah vah" duası okurlar!

Ey sözümüzü yüreklerinde duyanlar!
Anlatın bizim neden öldüğümüzü,
Anlatın firavunların çarkını,
"Ölünce birleşen madenciler,
Patlamaların alevleriyle değil
Yaşarken birleşemediklerine yanıyorlar" deyin.

Ölmeden birleştirin madencileri
Ve tüm işçi kardeşlerimizi,
Deyin ki onlara,
"Birleşmezsek şayet,
firavunların saltanatı sürecek"
"Kara elmas köleleri
can vermeye devam edecek"

■ İstanbul'dan bir işçi

İŞÇİNİN BULMACASI



Soldan sağa

1. Kot kumlama işçilerinin maruz kaldığı ölümcül meslek hastalığı (Resimdeki, bu hastalığa yakalanan ve hayatını kaybeden işçilerden biridir)
2. Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü. Gündüz yapılan sinema ve tiyatro gösterisi.
3. Vücutta görülen gevşeklik, ağırlık tembellik. Kabul etmeme.

4. Ad. Siyah karşıtı.
5. Çürümekte olan karbonlu maddelerden çıkan, havada sarı bir alevle yanan, renksiz bir gaz.. Titan elementinin simgesi.
6. Çarpık, eğri düzgün olmayan.
7. Arı yapar. Nazi hücum kıtası.
8. Karışık renkli. Sicim. Genişlik.
9. Geçtiğimiz Mart ayında, iş güvenliği önlemi alınmadığı için 11 işçinin yanarak can verdiği Esenyurt'taki AVM.
10. Hakkari'de bir dağ ismi. Rütbesiz asker.
11. Utanma, utanç duyma.. Bir müzik aleti. Belirti, alamet.

Yukarıdan aşağıya

1. Hızlı, süratli. Birini veya bir şeyi bulmaya çalışmak.
2. İstanbul'da binlerce işçinin ağır koşullarda çalıştığı bir organize sanayi bölgesi. Bir nota.
3. Metalleri birbirine tutturma işlemi. Önün karşıtı.
4. Yerine koyma. Tortu, pas.
5. Doğa.
6. İnsan vücuduna gerekli ve faydalı olan yağ asitleri. Uçakların yolcu, yakıt ve yük aldıkları alan.
7. Kişi. At, eşek gibi yük hayvanlarının, tırnaklarına çakılan demir parçası.
8. Köpek. Az denmeyecek kadar, hayli.
9. Eğitilmiş hayvanların ve cambazların gösteri yaptıkları, yer. Bir meyve.
10. Bir soru sözü. Genellikle içine sulu şeyler konulan, metalden yapılmış kap.
11. Ekim ayında iş güvenliği önlemi alınmadığı için iş kazalarında ölen toplam işçi sayısı (yazıyla).

Geçen Ayın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	İ	Ş	C	İ	N	A	Y	E	T	İ	
2	Ş	U	Y	A	R	D	İ	N			
3	G	Ü	N	E	Ş	S	İ	T	E		
4	Ü	S	T	İ	M	E	K	E	Ş		
5	V	A	F	R	İ	K	A	R	E		
6	E	M		S	S	S	A	T			
7	N	E		S	S	S	A	T			
8	L	A	Z	S	I	N	A	V	R		
9	İ	L	E	A	K	Ü	Y	A	T		
10	G	K	O	D	Ç	E	T	A			
11	İ	Z	A	F	E	T	A	T	E	Ş	

İşçilerin Sordukları/6

İş kazaları işçilerin hatası yüzünden mi olur?

İş kazası gerçekleştiği zaman, patronlar hatayı daima işçinin dikkatsizliğinde arar. İşçinin arkadaşları ve hatta işçinin kendisi bile buna inandırılır. Yapılan araştırmalar, önlemler alındığında iş kazalarının %98'inin ve meslek hastalıklarının %100'ünün önlenabilir olduğunu göstermektedir.

İş kazalarının en büyük nedeni iş güvenliği önlemlerinin alınmamasıdır. Örneğin, koruyucu ekipmanların olmaması tehlikelere açık olmamız anlamına gelir. Eldiven, baret, kemer gibi malzemeler ilk akla gelen koruyucu malzemelerdir. Çalıştığımız makinelerin arızalı ve eski olması ya da makinelerde sensör gibi uyarıcı aparatların olmaması iş kazasına davetiye çıkarır. Patronlar, çoğu zaman daha işçiye eğitim vermeden makine başına geçirirler ve ne yapacağını bilmeyen işçi iş kazası geçirir. Bu şekilde sakatlanan binlerce işçi var. Diğer önemli etken ise, uzayan çalışma saatleridir. Uzun saatler boyunca çalışan ve mola saatlerinin kısaltılması nedeniyle dinlenemeyen işçi yorulur ve dikkatsiz davranır. Ayrıca bu kadar uzun çalışmanın getirdiği yorgunluğa ücretlerin düşük olmasını, sosyal yaşamın olmamasını, işçinin ailesini görememesini, moralinin bozuk olmasını ve stresi de eklemek gerekiyor. Tüm bu unsurlar iş kazalarına davetiye çıkartıyor.

Ustabaşının veya patronun, işin erken bitirilmesi için yaptığı baskının sonucunda gelen acelecilik, iş kazasının nedenleri arasındadır. Performans sistemi adı altında işyerlerinde uygulanan ve işçilerin birbirleriyle yarışmasını ilke edinen, hızlı çalışmalarını dayatan sistem de iş kazalarına neden olmaktadır. İş kazalarında ölmek veya sakat kalmamak için tehlikeli bir durumla karşılaştığımız anda makinemizin tamir edilmesini ve koruyucu aparat takılmasını istemeliyiz. Ayrıca yapacağımız iş hakkında eğitim verilmesini de talep etmeliyiz.

Patron, iş kazası geçiren işçiyi neden

özel hastaneye götürür?

Patronlar genellikle kaza geçiren işçiyi özel hastanelere götürmeyi tercih ederler. Çünkü bu hastaneler ile patronlar arasında anlaşma vardır. Tuzla tersaneler bölgesinde yer alan GİSBİR hastanesi buna uygun bir örnektir. Elbette kaza geçiren işçi can havliyle, patron nereye götürürse onu kabul etmek zorunda kalıyor. Bu durumda işçinin bilinci açıksa işçiye, değilse işçi yakınlarına çok iş düşmektedir. Öncelikle hastane yönetimine iş kazası tutanağı tutması için baskı yapılmalıdır. Rapor tutmaktan kaçınan hastane yönetimi ve doktorlar Türk Tabipler Birliği'ne şikâyet edilmelidir.

En önemlisi ise, her koşulda, iş kazası tutanağı olsun ya da olmasın, iş kazası tarihini içeren en az bir belge mutlaka saklanmalıdır. Bu belge, ilk girişte yapılan testleri içeren bir tahlil sonucu, reçete, epikriz, kaza tarihinden başlatılmış bir iş göremezlik raporu olabilir. Böyle bir belge ilerleyen zamanlarda müfettişlik soruşturması aşaması için çok önemlidir.

İş göremezlik ödeneği nedir?

Sigortalı işçi istirahatlı olduğu süre boyunca çalışmadığı günlerin parasını SGK'dan alır. Sosyal Güvenlik Kurumu'na müracaat eden işçi iş göremezlik ödeneği, diğer bir deyişle istirahat parası alır. Ancak SGK'nın ödeyeceği ücret sigorta primine göre belirlenir. Bu nedenle, daha az ödenek almamak için sigorta priminin aldığımız gerçek maaş üzerinden yatırılmasını istemeliyiz. Çünkü yüz binlerce işyerinde işçilerin maaşları daha yüksek olmasına rağmen, sigorta primleri asgari ücret üzerinden yatırılmaktadır.

Geçici iş göremezlik ödeneği alınabilmesi belirli şartlara bağlıdır. Bu şartların başında, SGK tarafından yetki verilmiş doktor ya da hastanelerin birinden sağlık raporu alınması gelmektedir. İşçi geçirdiği kaza ve sonrasında sağlık durumunu belgelemek zorundadır. Diğer bir şart ise, iş göremezliğin başladığı tarihten önceki bir yıl içinde en az doksan gün işçinin sigorta priminin yatırılmış olmasıdır. Bu durumda, iş göremez durumda kalınan her gün için, geçici iş göremezliğin üçüncü gününden başlayarak işçiye ödenek verilir. Bu ödenek, yatarak tedavide -5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 17. maddesine göre hesaplanan- günlük kazancın yarısı, ayakta tedavilerde ise üçte ikisidir.

İş Kazası geçiren işçinin ailesi dava açabilir mi?

Geçirdiği iş kazası sonucu ölen işçinin ailesi işverene manevi tazminat ve destekten yoksunluk tazminatı davaları açabilir. Manevi tazminat davasında; kazaya uğrayan işçinin veya işçi ailesinin, ölüm nedeniyle çektiği acı ve sıkıntı göz önünde bulundurularak hâkim takdirine göre manevi tazminat tutarı belirlenir ve işverene ödettirilir. Ödenecek manevi tazminatın bir hesaplama yöntemi yoktur. Miktar, iş kazasının büyüklüğüne göre tamamen hâkimin takdirine kalmıştır. İşçinin ailesi bu tazminatı bir kez isteyebilir, miktarını da daha sonra değiştiremez.

Destekten yoksunluk tazminat davası, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meydana gelen ölümlerde, ölen işçinin desteğinden yoksun kalan işçi ailesi tarafından açılır. Ölen işçinin, ailesine yaşamı boyunca ne kadar destek sunabileceği hesaplanır; destekten yoksun bırakma tutarı net yıllık kazanç üzerinden belirlenir ve tazminat olarak aileye ödenir. İş kazası sonucu ölen işçinin yıllık geliri hesaplandıktan sonra, bu gelirin %30'u ölen işçinin kişisel gideri olarak kabul edilir ve aileye ödenmez. Geri kalan %70'lik miktar ise destekten yoksun kalanlara dağıtılır. ■



Fazla Mesailer Çözüm mü?

Geçim sıkıntısı, işçilerin belini bükmeye devam ediyor. İşçilerin ücretleri yerinde sayarken ve işçilerin alım gücü düşerken, iş-neden ipliğe her şeye fahiş zamlar yapılıyor. Hayat pahalılığı işçilerin yaşamını daha da kahredici hale getiriyor.

En temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için çırpınan işçiler, çıkış yolunu fazla mesailere kalarak gelirlerini arttırmakta görüyorlar. Patronlar, işçilere “daha fazla çalışın, siz de kazanın, biz de kazanalım” diyorlar. Ama bu boş bir yalandan başka bir şey değildir. Haftalık çalışma süresi yasalara göre 45 saat olmasına rağmen, fazla mesailerle birlikte haftalık çalışma 70-75 saate kadar çıkıyor. İşçiler sabahın kör karanlığında fabrikalara giriyor, gecenin bir yarısı evlerine dönüyor. Bazen, evlerine dönme şansı bulamadan sabahlamalara kalıyor; çocuklarının, eşlerinin yüzünü dahi göremez hale geliyorlar. İşçiler 7’li, 12’li, hatta 21’li vardiya sistemiyle fabrikalara hapsediliyor. Patronlar sermayelerine sermaye katarken, işçiler ise yoksullaştıkça yoksullaşıyor.

Adına kapitalizm denen bu sömürü sisteminde üretim, patronların kâr hırsı ve arzularına göre yapılıyor. Her şey buna göre kurgulanıyor. İşçilerin ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri ve geçinebilmeleri patronların umurunda değildir. 739 lira asgari ücretle çalışan işçi, ay sonunu getirebilmek için gece gündüz demeden fazla mesai yapmasına rağmen, eline geçen para açlık sınırına ancak ulaşabiliyor. Sendikaların açıklamasına göre açlık sınırı 1000, yoksulluk sınırı ise 3000 liranın üzerindedir. İşçiler gece gündüz çalışıyorlar ama ne açlıktan ne de yoksulluktan kurtulabiliyorlar. Böylece karın doyurmanın bedeli, uzayan çalışma saatleri ve tükenen bedenler oluyor.

Ücretler düşük tutularak, işçiler uzun çalışma saatlerine mahkûm ediliyor. Çalışma saatlerinin uzunluğu nedeniyle bir robottan farkımız kalmıyor. Patronlar; ailemize, sevdiklerimize ve sosyal yaşantımıza ne kadar zaman ayıracağımıza, evdeki vaktimizi nasıl geçireceğimize kadar hayatımızın her alanını belirliyorlar. İş saatleri dışında kalan zamanda, ertesi gün işe gidebilmek ve yoğun

İşçilerin ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri ve geçinebilmeleri patronların umurunda değildir. 739 lira asgari ücretle çalışan işçi, ay sonunu getirebilmek için gece gündüz demeden fazla mesai yapmasına rağmen, eline geçen para açlık sınırına ancak ulaşabiliyor.

tempoyla çalışmaya katlanabilmek için evden dışarı dahi çıkamıyoruz. Fazla mesailerden zaman kalsa bile cebimizde para olmuyor.

Patronlar, işçileri sadece fabrikalarda çalışan, sosyal bir yaşamı olmayan, aileleriyle, sevdikleriyle vakit geçiremeyen makineler gibi

görüyorlar. Her defasında ailenin kutsallığından bahseden ikiyüzlü patronlar sınıfı, sıra siparişlerinin yetişmesine gelince bir anda ailenin kutsallığını unutuyorlar. İşçi Dayanışması’na sıkıntılarını anlatan bir işçi, 12 saat çalıştığı ve çocuklarının yüzünü göremediği için feryat ediyor. Bir taraftan üç kuruş daha fazla kazanabilmek ve çocuklarının karnını doyurabilmek için çalışıp didinirken, diğer taraftan çocuklarıyla zaman geçiremeden, onların büyüdüğünü göremeden yaşamı tükenip gidiyor. Tüm bunlar işçilerde telafisi mümkün olmayan ruhsal çöküntülere, psikolojik sorunlara yol açabiliyor. İntiharların, ailesini katledenlerin sayısının her geçen gün bu denli artması boşuna değildir.

Fazla mesailerle uzayan iş saatleri, kaçınılmaz olarak meslek hastalıklarını ve iş kazalarını da beraberinde getiriyor. 36 saat kesintisiz çalışmaya zorlanan işçiler varken patronlar, utanmadan iş kazalarının sebebinin “işçinin dikkatsizliği” olarak gösterebiliyorlar. Günde birkaç saat uyku ile işe devam eden bir işçiden aynı dikkati sürdürmesi beklenebilir mi?

Çoğu işyerinde, iş başvurusuna giden işçiye daha en baştan “sabah giriş belli, akşam çıkış ise iş ne zaman biterse” deniliyor. Yani “mesaiye kalacaksın işbaşı yaparsın, yoksa sen bilirsin” diyorlar. Daha en baştan işçi fazla mesailere kalmaya mecbur ediliyor. Mesailere kalmayan işçilerse işten çıkartılmakla tehdit ediliyorlar. Hem patronların baskısı hem de düşük ücretler nedeniyle başka çaresi olmadığını düşünen işçi fazla mesailere itiraz edemiyor.

Oysa uzayan iş saatlerinden ve fazla mesailerden kurtulmanın yolu, bir araya gelmekten, ücretlerimizin yükseltilmesi ve iş saatlerinin kısaltılması için mücadele etmekten geçiyor. Bu pek çok işçi kardeşimize hayal gibi gelebilir. Ama mücadele verdiğimizde bir hayal olmadığını ve yeni hakların ancak mücadele ederek elde edilebileceğini görmüş oluruz. İş saatlerinin kısaltılması ve ücretlerimizin temel ihtiyaçlarımızı karşılayacak şekilde yükseltilmesi için, patronlar karşısında bir güç olmalıyız. İşçilerin gücü birliğinden gelir. İşçiler olarak birlik olduğumuzda ailelerimize, sevdiklerimize ve arkadaşlarımıza daha fazla vakit ayırabiliriz. ■

**Ücretler Yükseltsin!
İş Saatleri Kısaltılsın!**

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği / UID-DER

